

**NOTE SUMARE DE CARNET
PE TIMPUL 18 IULIE 1916 LA 15 IANUARIE 1917
– GENERAL DE BRIGADĂ
EMANOIL MANOLESCU MLADIAN**

LAVINIA DUMITRAȘCU¹

**SHORT NOTES BOOK
FROM JULY 18TH 1916 TO JANUARY 15TH 1917
- BRIGADIER GENERAL EMANOIL MANOLESCU MLADIAN**

ABSTRACT

The article presents one of the war note books of Brigadier General Emanoil Manolescu Mladian, one of the Romanian army's personalities about who we unfortunately know too little.

The note book, part of the collections of the Museum of National History and Archaeology Constanța, includes notes from the front between July 18th 1916 and January 15th 1917.

Keywords: First World War note book, brigadier general Emanoil Manolescu Mladian, army's personalities, notes from the front, 1916-1917.

Un carnetel, din foi tăiate, scris mărunț cu creionul. De acum 100 de ani. Sunt însemnările zilnice de pe frontul Primului Război Mondial ale unui general român despre care nu se știe mai nimic. Este vorba despre unul din carnetelele de însemnări care, împreună cu alte documente personale, alcătuiesc Fondul Emanoil Manolescu-Mladian din patrimoniul Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Am publicat în volume de studii majoritatea documentelor personale și carnetelelor de campanie ale personalității pe care o prezint și în acest articol².

---

¹ Muzeograf, doctor în istorie, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța; e-mail: laviniagh@yahoo.com.

² Lavinia Gheorghe, *Destinul dramatic al unui general român: Em. Manolescu-Mladian*, în "Anuarul Muzeului Marinei Române", tom XVI, Constanța, Editura Muzeului Marinei Române, 2013, p. 157-174; idem, *Un nume scos din uitare: generalul de brigadă Emanoil Manolescu-Mladian*, în "Tradiție, istorie, armată. Sesiunea de comunicări științifice a Muzeului Militar Național Ferdinand I", Craiova, Editura Sich, 2014, p. 71-77; idem, *Comandantului Școlii de Infanterie, generalului Emanoil*

Emanoil Manolescu-Mladian s-a născut în ”Besarabia Rusă în comuna Negresci (jud. Chișinău)”. Data de naștere diferă de la un document la altul: 18 iulie 1866 - Certificatul eliberat pe 8 iunie 1884 de *Institutele Unite Iași*³; 15 septembrie 1867 - *Diploma de Bacalaureat în litere și științe*⁴; 27 august 1884; 18 iulie 1867 - Foaia de serviciu în armată⁵; în 1877 avea șase ani - *Convențiunea Constitutivă* din dosarul de divorț al părinților săi⁶.

Părinții săi sunt Maria Manollescu – născută Hermeziu –, și căpitan Ioan Manollescu. Aceștia aveau un băiat și două fete. Au divorțat pe 21 decembrie 1877, Emanoil rămânând în grija tatălui său.

Emanoil Manolescu urmează școala primară la Iași, la Școala de băieți nr. 1, și apoi *Institutele Unite Iași*⁷. Imediat după terminarea liceului, Emanoil Manolescu se înscrie ca ”elev al școalei militare de Infanterie și Cavalerie”⁸. Pe 8 iulie 1884, un document al Primăriei Vaslui certifică faptul că acesta are domiciliul în acest oraș, este de naționalitate română și se află ”în serviciul armatei în Regimentul 25 Dorobanți”⁹. Conform documentelor sale militare, acesta figurează ca elev al Școlii de Ofițeri din 1 iulie 1885, iar din 1 iulie 1887 devine sublocotenent în Regimentul 4 linie, ”fiind elev al școalei de ofițeri în al doilea an de studiu”¹⁰.

Locotenentul Emanoil Manolescu Mladian de la Regimentul Resboieni nr. 15 Piatra Neamț urmează, din 1894, ”cursurile Școalei de Război de la Bruxelles”, unde se pare că face o întrerupere, de vreme ce, pe 5 (17) noiembrie 1898, regele îi acorda prelungirea de concediu de un an și două luni în vederea terminării studiilor. Activitatea sa în cadrul acestei școli, atestată de o serie de documente, este privită ca excepțională.

Caracterizarea făcută de Școala de Război, Divizia 27, în care activa căpitanul român, este una laudativă, concluzia fiind: ”Ofițer foarte inteligent și muncitor asiduu, având aptitudini militare și cu o judecată calmă (...); a reușit bine în exercițiile de aplicație; a demonstrat aptitudini în toate branșele de

---

Manolescu-Mladian, mulțumiri, în ”Tradiție, istorie, armată”, vol. 1, Editura Muzeului Militar Național ”Regele Ferdinand I”, 2015, p. 367-374.

³ Depozitul de Istorie Modernă-Contemporană al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța (în continuare, MINAC), inv. 4.053.

⁴ *Ibidem*, inv. 4.054.

⁵ Arhivele Militare Istorice Pitești (în continuare, AMIP), Fond nr. 3042 Reg. Of. inf. activ, dos. 2, vol. 2, f. 570.

⁶ MINAC, inv.4.041/26, 27.

⁷ *Ibidem*, inv. 4.054.

⁸ *Ibidem*, inv. 4.045.

⁹ *Ibidem*, inv. 4.041/29.

¹⁰ AMIP; *Monitorul oficial*, nr. 76, 8 (20) iulie 1887; *Epoca*, II, nr. 483, 9 (21) iulie 1887, p. 3.

studiu (...)”, ofițer cu mari merite, fapt pentru care comandantul Școlii de Război din Bruxelles îl recomandă pentru serviciul de stat major¹¹.

Mutările sale de la o unitate la alta sunt dese: de pe 16 noiembrie 1899 Manolescu Mladian activa în Regimentul nr. 16 Suceava, pentru ca de pe 1 decembrie același an să îl găsim în Regimentul nr. 11 Siret; de pe 1 aprilie 1900 va fi atașat la Marele Stat Major; din 16 aprilie 1900 acesta figurează, în funcția de căpitan, în Regimentul nr. 25 Roman; de pe 16 februarie 1901 este încadrat, în aceeași funcție, în Regimentul *Mihai Viteazul*, unde va sta timp de doi ani; din 22 aprilie 1903 figurează la Regimentul nr. 14 Roman; din data de 14 aprilie 1904, acesta funcționa la Școala Superioară de Război, unde stă doar un an, pentru că, de pe 1 aprilie 1905, era încadrat în Regimentul 5 Ialomița nr. 23. Peste un alt an figurează, din nou, la Școala Superioară de Război¹².

Emanoil Manolescu se căsătorește pe 5 noiembrie 1906 cu Maria Botzan¹³.

Din 1906 (1 octombrie), este ridicat la gradul de maior și îl găsim la Divizia 2 Craiova, iar peste un an – din 22 octombrie 1907 –, este comandantul Batalionului 2 Vânători *Regina Elisabeta*. Din aprilie 1908, activează la Școala Militară de Infanterie¹⁴.

De pe 10 mai 1908 Manolescu Mladian este înregistrat la Statul Major General al Ministerului de Război. Din 16 octombrie același an, este comandantul Batalionului 6 Vânători, iar de pe 1 aprilie 1911 comandantul Școlii Militare de Infanterie, funcție în care devine colonel, pe 1 aprilie 1913. Pe 1 octombrie 1913 este numit comandantul Școlii Superioare de Război. Peste doar o lună – 1 noiembrie –, îl găsim comandant al Regimentului 6 *Mihai Viteazul*¹⁵.

La începutul războiului, colonelul Manolescu Mladian era comandantul Brigăzii 7 Infanterie, unde fusese numit pe 1 aprilie 1916, calitate în care pe 16 august devine general de brigadă¹⁶. A luptat la Flămânda și aici a avut o discuție în contradictoriu cu generalul Berthelot, care, presupunea Manolescu Mladian mai târziu, poate explica trecerea sa în rezervă.

---

¹¹ AMIP; MINAC, inv. 4.040/2, 4.040/3, Adresă a colonelului comandant C. Percy, din 9 iulie 1896; idem, inv. 4.040/6, 4.044, 4.045.

¹² AMIP; MINAC. De altfel, în volumul despre generalul Radu R. Rosetti, se subliniază faptul că la conducerea Școlii Superioare de Război, în calitate de inspector de studii, se afla și căpitanul Em. Manolescu Mladian (Constantin Dinulescu, *Generalul Radu R. Rosetti. Omul și opera*, Craiova, Editura Universitaria, 2004, p. 33).

¹³ MINAC, inv. 4.040/5.

¹⁴ AMIP.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ *Ibidem*.

Din 15 octombrie 1916, ”Generalul de Brigadă Manolescu Mladian din Divizia 16-a se mută la Divizia 10-a”¹⁷. Peste doar aproape o lună, pe 12 noiembrie 1916, este numit comandantul militar al regiunii Prahova, ”cu misiunea de a lua toate măsurile p[entru] distrugerea industriei petrolifere și a lucrărilor de artă din Valea Prahovei”, așa cum scrie acesta într-un fragment de memorii¹⁸.

Pe 1 ianuarie 1917, generalul Manolescu Mladian este trecut în retragere¹⁹. Cauza pare a fi raportul făcut în urma inspecției de către generalul Berthelot, pe 20 octombrie 1916. Radu R. Rosetti scria: ”Generalul Berthelot a fost (pe 20 octombrie) la Grupul Prahova și a revenit cu cea mai proastă impresie despre generalii comandanți ai Diviziilor de acolo (la note se specifică faptul că era vorba despre generalii Manolescu Mladian și Anastasiade-n.n.)”. ”Unul dintre acești doi generali (am slujit sub conducerea amândurora) era un om de treabă, cu bune cunoștințe militare, rezolvând bine lucrările tactice în cabinet, dar fricos lucru mare și adus în jalnică stare de zgomotul exploziilor obuzelor (la notă este vorba despre Manolescu Mladian-n.n.)”²⁰. Și generalul Ion Rașcu scrie în jurnalul său²¹ că a aflat despre luarea comenzilor a 9 generali – între care Anastasiade și Manolescu Mladian –, abia pe 4 decembrie 1917: ”Se zice că lui Anastasiadi și Mladian li s-au luat comenzile ca insuficienți, în urma unei vizite făcute pe frontul nostru de către generalul Berhelot, șeful Misiunii militare franceze la noi (...). Tot așa de surprinzător este faptul că stat-majoriști precum Petala, Castriș, Mladian și Anastasiadi, cărora li s-au dat înaintări excepționale, să înșele așa de crud așteptările tuturor”.

De acum Emanoil Manolescu Mladian începe o adevărată luptă pentru a afla motivul pentru care nu și-a continuat activitatea militară, pe care o urmasse cu cinste. Dovadă stau ordinele și medaliile primite: Cavaler al Ordinului *Coroana României* (1901), Medalia jubiliară Carol I (1906), Semnul onorific pentru serviciul militar de 25 de ani (1910), Ofițer al Ordinului *Coroana României* (1911), Comandor cl. II-a a Ordinului *Waca* – conferit de regele Suediei în 1912 –, Medalia *Răsplata Muncii* cl. I (1913)²². Tot ca dovadă, volumele pe care le-a scris²³.

---

¹⁷ MINAC, inv. 4.041/18.

¹⁸ *Ibidem*, inv. 4.041/7.

¹⁹ AMIP.

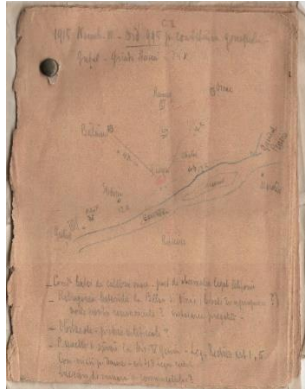
²⁰ *Generalul Radu R. Rosetti - Mărturisiri (1914-1919)*, București, Editura Modelism, 1997, p. 144.

²¹ *General Ion Rașcanu - Jurnalul meu din timpul Războiului pentru Întregirea Neamului*, Focșani, Editura Pallas, 2011, p. 102-104.

²² AMIP.

²³ *Bulgaria militară în 1900. Resumat de date istorice, geografice, militare (cu 5 planșe și 6 crochiuri)*, 1901; *Instrucțiuni pentru călătoria de tactică și geografie executată de promoțiile a 2-a de ofițeri elevi ai școlii speciale, a 55-a de elevi ai*

*

Cele 12 file ale carnetelului pe care îl prezint, scrise față-verso, sunt acoperite cu un scris foarte mic, cu creion, uneori tocit. Poate și de aceea, greu de descifrat. Din 4 file aproape nu se mai vede nimic. Astfel se explică numeroasele (*indescifrabil*) și (?) – acolo unde nu sunt sigură de corectitudinea cuvântului descifrat –, pe care le folosesc. Sublinierile făcute de Mladian sunt cu creion roșu și albastru, iar semnele de întrebare scrise fără italic îi aparțin. Pe prima filă, Manolescu-Mladian a desenat harta bățăliilor.

”Inv. 4142

Războiul din 1916-1917

Note sumare de carnet pe timpul 18 Iulie 1916 la 15 Ianuarie 1917

ss. Gl. Mladian

CII 1915 Noembr. 11 – Ord. 995 p. constituirea grupului Gutal-Grindu (?) – 24 k

- Comand. Bate. de calibru mare – punct de observație legat telefonic
- Retragerea bateriilor la Bălan și Oinac (bivoli în apropiere) hartă poziții necunoscute? Instalare pregătită
- Obstacole – piedici artificiale?

școalei pregătitoare și a 3-a a școalei pregătitoare de ofițeri de rezervă, București, Tipografia Universală Iancu Ionescu, 1912, 24 p.; *Instrucțiuni, programe și directive relativ la exercițiile pe hartă făcute cu ofițerii de rezervă*, București, Inst. Grafic Universală Iancu Ionescu, 1913, 21 p.; *Exemple de exerciții și mișcări tactice cu grupa, plutonul și compania*, București, Tipografia Universală Iancu Ionescu, 1914, 24 p. În colaborare cu I. Manolescu și N. Uică, căpitani, a scris *Resumatul convorbirilor aplicative de Tactică Generală [arme combinate]*, 1909, București, 89 p. De asemenea, a tradus volumul *Resboiul serbo-bulgar din anul 1885*, al lui E. Bujac – apărut la Piatra, în 1894 –, și pe cel al lui Keim, *Starea de azi a științei de a lupta*, Iași, 1891.

- P. unelte și sârmă la Div. IV Geniu – Leg. Rechiz. Art. 1, 5. Comisie mixtă p. Daune – art. 43 Legea rechiz.

- Lucrări de minare a comunicațiilor?

Ordinul 1058 din 15-XI-915: 3 baterii, la Puțul lui Petre – la obutze la Comarca

- no. 1609 din 13.I.916 – organizarea eșaloanelor și a liniilor

Pregătirea adăposturilor p. 5.6 bat. de 75 m (?) – minarea podului Sf. Gheorghe (?) – Com. Div. Art-ei grea, minele p. lucrările dela Dăița și Doicești

Eșantionul I: 4 B *indescifrabil* - / Eșantion II: 8 B *indescifrabil*, bateria de câmp

Creare de obstacole puternice

- no. 1987 din 29 I 1916: instrucțiuni p. acoperirea frontului

2 zone: 1^a – grind Penciu-Guțu inclusiv

2^a – Guțul exclusiv – Izlaz inclusiv

Forța – 16 13^{ne} + 4 bat cu trag. repede

3 din 5

3 bat. din 105

2 din 34

1 bat. din 210

1 din 21

4 bat. din 75 (BD)

12 Bat^{ne}

Misiunea – Supraviețuire – opunere la trecere – Foc

Pregătirea tragerii în cele mai mici detalii – retragerea art. grele

- Grupul ține de Armata 3^a – ordine dela M. Cartier G¹

- ? Instrucțiile amănunțite al C^{dt} grupului p. supravegherea *indescifra-*

bil

- Ordine date grănicerilor?

- Comunicațiuni și Serv. de legături?

p. 3

Evacuarea răniților, împrăștierea cu munițiune (ordine?)

Ordinul Serv. Intendenței relative la hrănirea trupelor?

No. 148 din 27 II 916: 8231-2097 cai

2836-969 cai

- Ord. 2368 din 8.III.916 – Bateriile 757 md. 1880

- Proiectoarele unde au funcționat până acum?

- Primul ordin de acoperire (Sutescu) no. 164 din 25.XI.915

S-au tăiat pomi din Grindul Penciu și D. Mocana (?)

Materialul p. leg. Telefonică între bat. de art. grea

Bordeie-cărămizi la Puțul lui Petre? La Comarca?

- organizarea: Reperarea? Schiță câmp. de tragere

Căptușirea?

Scurgere?

Firidele p. munițiuni?

Eșirile ofensive?
Mișcarea șanțurilor?
Crochiuri cu porțiuni de tăiat?
Raportările comandanților pe linia de foc? (text tăiat-n.m.)
Apărările *indescifrabil* – apărări false – parii?
Pe flancuri, mitraliere
Drumuri eventuale de retragere

p. 4

Abatere (?) – gropi de lup în șanțuri triunghiulare – sârmă (ord. C.II 1318, 8.VII.915)

No. 1361 – Copii de ordine date de CII A^{tă}:

Camere de mine, reîncărcate -?

- S-a studiat organizarea lucrărilor false? /scris cu roșu: Dat ordine

Amenajarea podurilor, drumurilor din canton la lucrări

No. 465, 6.7.1916 – Div. Art. grea: Dacă s-au lucrat a 2^a poziție p. tunuri de 105? / cu roșu: Da/

- Rap. No. 728 din 11.II.916: Disp. inițial staționare (196)

- Directivele no. 2 relative la lucrări (pg. 170)

- Sacii, repartiția, păstrarea lor.

- Grenadele (pag. 170) – au sosit? 385/comp.

S-au pus în aplicație instrucțiunile?

Ordinul de acoperire no. 1

I. Eșalonul 1^u – 2 linii – 4 B *indescifrabil* (2 și 2)

Bateria linii torpile

1^a) 3 bat. de 105 și 1 de 210

2^a) mitralierele – 4 bat. de 75/80 (2 și 2)

p. 5

II. Eșalonul 2^{lea} (Voeru-Comarca) 8 *indescifrabil*

2 Div. (2 bat.) Rgt. 15 (1 și 1)+ 2bat. ce se vor trimite

Bat. grele de 105 și 210 – retrase

Bat. de 75/80 care s-ar fi retras

Proiectoarele (Slobozia-Malul Roșu)

Avanposturile – staționare la mobilizare

- Ord. 2508.18.III.916 p. Flămânda - etc.

Observațiuni

Șef de Stat Major

În ordine: Șanțuri de trăgători și Șanțuri de staționare la nu mai puțin de 50 m.

La șanțuri aripile să fie răsfrânte – scurgerea apei

Piedici artificiale nu sunt făcute – mine

- 2 od. Observatori la Proiectare? Legături telefonice
- /scris cu albastru/ numărul. Indicatoare - felinare
- /șters/ Raportul indicator – Luci?

p. 6

Comp. Poduri ușoare – Distrugerea St. G^{ral}

13.II.016 – Ord. 2107 a pune la dispoziție, materiale din regiune

1 of. 179 trupe – 15 trăsuri – material diferit

Lung. Pârâului 51 m p. ape mici., 16 p. ape mari

Sosit în seara de 7 martie

Memoriul SL¹. Fieroiu – p. trecere

Când se cheamă Comand. Comp. Poduri?

- Proiect p. aruncarea podului - SL¹. Mastacan (?)

p. 7

Bateria lanstorpilor

Ord. no. 1604 din 4.I. 916 – Memoriul Lt. Com. Ionescu

3 tuburi – 4 torpile – 4 mine de curent (stații)

Gostin – O. Regal – Cheranga (?) / Mocanu (N.S) – Gostin – Slobozia

- *indescifrabil*

Cere 8 gradați, 16 soldați = 27

În așteptare: ord. C.II. A^{tă} no, 25 din 2.IV.916

16.IV.915 – Luat relațiuni dela Lt. Cd^{or} Ionescu

3^a Secția Proiectoare . SL¹ iov – ne la mobilizare?

2b, (???) – 23 1 *indescifrabil* aj: *indescifrabil* Elefant – tre-

buie 1 *indescifrabil*

Trebuie: 1 cal rezervă

No. 1490 – are 5 arme – să se ceară încă (5-10)

B.S: Când se vor transporta cu bivoli – noapte – la mobilizări

Caii destinați, cine-i va aduce la Giurgiu și-n cât timp?

P. materialul necesar a se proceda conf. ord. 1490 din 21.III./

șters și 1491/ (A se reveni la Dir. Geniu p. 2) din 4361 din 26 Mai – suportați comandați la A.E.G.)

p. 8

Reperaj

Artilerie

P. Infanterie? Confirmarea stadiului – A se vorbi

p. 9

18/19. VII.916

Ora 1 noaptea Lt. A. Ionescu îmi raportează incidentul Flămânda.

1,30 – raport telefonic M. St. M. (Rosetti)

2 dim. – raport telefonic după venirea Lt. Comdor Negulescu – în urma sosirii lui Păunescu

Chemare comdților de regimente – ordin de detaliu: Art^{ria} trimite o patrulă cu un ofițer la 4,15 dim. Vezi raportul său primit 20.VII la 7 dim, iar verbal la 19.VII ora 6 p.m. Un B^{on} și 1 B^{on} gata – Trimes maior Giușcă la fața locului cu șalupa – Raportul sosit la 10 dim a fost comunicat ca no. 1410 din d.a. din 19 M.St. Major

p. 10

19.VII

Plecat la 7,40 dim. Davilov p. executarea ordinului telegrafic p. centrul de reprovizionare. Reîntors la 4 p.m.

Chemat la 9 seara pe toți comandanții și dat ordine detaliată p. dislocarea noui a unităților și măsuri de siguranță. De aseară s-a trimis o companie la Flămânda (Urifeanu (?)) – s-au întărit posturile

20.VII

Dim. Ora 8 primesc telegrama Gl. Iliescu nr/ 1787 – la ora 9 dau ordin Lt. Comandor Negulescu și Slt. Păunescu să-mi declare în scris cronologic cele auzite, văzute și spuse.

La 8 Cpt. Bărbulescu raportează că incidentul

p. 11

s-a repetat în noapte 19/20, la 12,30 noaptea – raport telefonic Abeleanu la orele 2,30 noapte – grănicerii mi-au raportat Abeleanu a întărit la 19 după masă cu 40 oameni+20 din Comp. Prundu Bellu+pichetul Flămânda 7 oameni

Ordin la 8,30 ca o Companie din Oinac (B IV din Rgt 5) cu o secție mitraliere să plece imediat pentru a întări Flămânda până când comp. Abeleanu va avea efectiv mobilizare, după care se va retrage.

Ordin corpurilor să raporteze zilnic efectivele ce sosesc.

S-a întărit cu 20 oameni la Malu Roșu de Rgt. 5 Vlașca.

21.VII – Liniște – Am dat ordinul de dislocare în cantonamente – ordine și adresă -

p. 12

pentru oprirea pescuitului și a circulației de noapte.

Am lucrat raportul no. Către Corpul II A^{tă}, cu rezumatul faptelor și măsurilor luate dela 13 la 20 Iulie.

22.VII - Parada Sf. Maria – ordine studii

23.VII – Nimic (Duminică, 24)

L – 25.VII –Inspectat sectorul de Vest, eșantionul 1^u

M 26.VII – Vizitat sect. Est eșantionul 1 și 2 până la Malu Roșu
M. 27.VII – Lucrări urgente de cabinet – sosirea Bat. Mil. Ilfov la Prundu – Det. p. Flămânda ordinul de acoperire
Joi 28.VII Inspecția Gl. Panaitescu la casarmament
Vineri 29 VII – Inspecția Gl. Anastasiadi – sectorul vest – legătură cu Bg. 2 Călărași

p. 13

Sâmb. 30.VII – Vizita M.S. Regina Maria p. distribuirea fondului Regal – seara corpurile primesc ordinele de dislocare în situația inițială.

Duminică 31.VII – Primit (prin Lt. Costescu) ordinul de dislocare și sosirea unor noi baterii. Dimineața, între 10 și 12, am dat corpurilor ordinul de acoperire și am luat măsuri de detaliu, p. buna aprovizionare.

Luni 1 august – Sosit Diviz. din 3 Art. grea. Luat dispoziții p. mutare. Peste noapte s-a mutat 1 baterie dela Comarca, la Slobozia – Sosit Div. de 150 *indescifrabil*

Marti 2.VIII – Recunoașterea cu Col. Eremie a pozițiilor p. ob. 150. Trimis 400 lei lui Dudu și foaia ei p. Div. 4^a și det. (?) 22,5 det. (?) Lt. Col. Liv.

Miercuri 3 VIII – Făcut rapoarte cu poz. p. 150. Trimis lt. col. Rubeanu (?) și Libert (?) la Malu p. a găsi lucr. def-ve p. Bat^{on} Div. 84.

Joi 4.VIII – Inspectat Bat-on. Div, 84 la Malu cu Gl. Amert (?)

p. 14

5.VIII 916 - Ordine de cabinet

6.VIII – Recunoaștere cu Rășcanu și Grunen (?) noilor pozițiuni p. 105

D. Planul la Frățești – ordin *indescifrabil*

L. 8.VIII – Inspecții pe teren cu Gl. Văleanu – Primit serviciu Col. Rășceanu

M. 9.VIII- Ordin p. schimbarea pozițiilor de Art^{rie}

Mc. 10.VIII – Ordine verbale p. manevre și rec. în sectoare *indescifrabil* Sevopol și *indescifrabil* ordinele relative la post (?)

Noaptea telegrama Gl. Iliescu – luat măsuri

Raportul la *indescifrabil*

J. 11.VIII – Ziua *indescifrabil*

V 12. VIII – *indescifrabil*

Primit telegrama p. înaintare General

D. 14.VIII – Părăsit Giurgiu p. Bălănoaia – noaptea torpilarea monitoarelor. Mobilizarea - Stare asediu

S. 15.VIII – Bombardarea Giurgiului – General – Ordin 1-a zi mobilizare

p. 15

Ma 16. VIII Bălănoaia – 2^a zi – ordine p. sectoare

Mi 17. VIII Bălănoaia -3^a zi; J 18 VIII Bălănoaia -4^a zi –; V ; J 19 VIII Bălănoaia - 5^a zi – Nici o mișcare la Bulgari - Știri false în contradictoriu – Continui pregătire – Ordine pregătitoare de operațiuni

S 20 VIII - *indescifrabil* Se anunță că plecase de la Salonic spre Rusciuk. Știri că Bulgarii ar fi *indescifrabil* asupra Turtucaii. Știri de *indescifrabil* generale. Am chemat la *indescifrabil* pe comandanții de sectoare și ai artileriei și am dat *indescifrabil* ordinului operativ de luptă pe *indescifrabil* 2^{lea}.

D. 21.VIII - *indescifrabil* lupte înverșunate. Spre seară știre că încearcă o trecere la Flămânda. *indescifrabil* ordine Brigada 42 *indescifrabil*. Pleacă în miez de noapte spre Prundu Bellu.

p. 16

Lt. Col. Nicolescu (?) contr. străin *indescifrabil*

M. 23 aug. În sector nimic deosebit. La Turtucaia de la 5 dim bubuie tunul până la 9,30. Lupte înverșunate, mormane de cadavre bulgare - pierderi puține - artileria noastră trage perfect

Mc. 24 Aug. – După 6 zile de lupte crâncene, azi d.a. Turtucaia a căzut. Pierderi mari în material și oameni. Prizonieri? Rușii n-au intervenit.

J. 25 aug. – ordine operative de detalii. Dimineața făcut recunoașterea terasei 3^a cu Gl. Anastăsinoi (?), întâlnire cu Gl. Văleanu la Frățești discutarea situațiunii generale

V. 26 Aug. – ordinul de operație 419 al Div. 16^a ordine explicative date sectoarelor. Fost la Giurgiu p. a da ordine de procedare lui Vișan.

S. 27 Aug. – La 9 dim tunuri din Rusciuc au tras peste 38 proiectile contra aeroplanelor noastre. La 5,30-7,30 au bombardat Giurgiul. Ordine date.

D. 28 Aug – Fost dim. la Frățești unde era Gl. Vlădeanu. S-a început atacul Silistrei. Între 5 și 7 bombard *indescifrabil*

p. 17

L 29 aug – Recunoaștere Ghizdaru-Stănești-Bălănoaia – Liniște – n-am făcut-o căci a venit gl. *indescifrabil*

M 30 Aug – Convocarea Com. Sectoare și Divizioane – noi ordine de detalii – Raport Diviziei p. trageri

Mc 31 Aug – Liniște. Nou proiect de distribuție a trupelor

Joi 1 Sept^{bnc} – 7 dim. bombardarea în spre *indescifrabil* cu rezultate bune – 8 dim. lovituri din *indescifrabil* asupra fort Florica – nici un efect. A fost Dudu care a stat cu mine toată ziua – nespusă mulțumire sufletească – I-am încredințat 500 lei.

Vineri 2 S – La 5 dim. art^{eria} noastră (Flămânda) trage asupra art^{eriei} bulgare din *indescifrabil*.

Sâmbătă 3 - Bombardare desperată și de alte Bat. *indescifrabil* Gl. Anastasiadi *indescifrabil*

p. 18

Duminică 4.IX – La 7 dim. *indescifrabil*. După 12 plecarea trupelor la *indescifrabil*

Luni 5.IX – *indescifrabil* Div. 10^a *indescifrabil* Băneasa *indescifrabil*

p. 19

indescifrabil

Joi 8.IX – Plecăm la orele *indescifrabil*. Seara la Flămânda (Averescu)

Vineri 9.IX – Plecăm la *indescifrabil* cu Gl. Văitoianu *indescifrabil* la Carcea pt. manevre *indescifrabil*. Drumurile se strică.

Sâmbătă 10.IX - *indescifrabil*

PAGINILE 20-22 TOTAL INDESCIFRABILE

p. 23

indescifrabil

Mi 12 oct. - D. a vizitat pe *indescifrabil*

Joi 13 oct. - Știri mai bune. D. a vizitat pe Costică Anghel la via sa din *indescifrabil*

Vin. 14 oct. - *indescifrabil*

Sâmbătă 15 oct. *indescifrabil*. – Primit la 2 1/2 p.m. ordinul a pleca la Bușteni și a lua comanda Div. X – Plecat cu Gl. Anastasiadi, care ia comanda Div. 4^a. prezentat la Băicoi D. Gl. Averescu. Sosit noaptea la Sinaia la ora 18.

Dum. 16 oct. – 10 a.m. Bușteni. Ziua bombardare, atacuri 5 asupra frontului Div. X^a

Luni, 17 oct. – ordine - bombardare

p. 24

D. 23.X *indescifrabil* Poiana Țapului

L. 24.X – bombardament virulent pe tot frontul – Primit ordin să las la comanda Diviziei X^a, lui Ghinescu – Idem Anastasiade lui Lupescu.

M. 25.X – Pregătiri p. ofensivă – am făcut raportul no. 237 din 25 cerând ordin de operație la timp – Primit ordin 43 al grupului p. lăsarea comenzi – Ziua și noaptea lupte virulente pe v. Corbului

Mc. 26.X. – Plecat dim. 8 din postul de comandă Poiana Țap pe jos la Sinaia – Lupte violente la Diham. 2 grupe de coloane (Popovăț și Boureanu)

J. 27 X – La 11 a.m. primirea ordinului de a merge la Ploiești și a aștepta acolo ordine – dejun la Câmpina – la 5 Ploiești casa Gogălniceanu.

S. 29 – așteptarea ordinelor la Ploiești

D. 30-L. 31.X - Idem

Mți 1. XI. 916 – Prezentare D. Gl. Averescu, la Prefectura Ploiești. Ni se comunică că suntem la disp. M.C.Gl. al Armatei

Mc 2.XI – așteptarea ordinelor”.

*

Nu am descoperit care a fost destinul generalului de brigadă Emanoil Manolescu-Mladian după trecerea sa în rezervă. Însă, sper ca notițele sale de pe front să contribuie, cu încă o picătură, la conturarea unei imagini cât mai aproape de realitate a situației armatei române din primul an al participării noastre în Primul Război Mondial.